

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

Zasady udzielania wsparcia dla działania 9.4 - *Wsparcie kształcenia ustawicznego w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego RPO WO 2014-2020*

Wersja nr 3

Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego

Uchwałą nr 3242/2020 z dnia 24 sierpnia 2020 r.

OPOLE, GRUDZIEŃ 2021

SPIS TREŚCI

Rozdział 1 - Informacje ogólne i podstawy prawne	4
Rozdział 2 – Definicje.....	6
Rozdział 3 - Zasady udzielania wsparcia	8
Rozdział 4 – Kwalifikacje i kompetencje nabywane w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego	16

ROZDZIAŁ 1 - INFORMACJE OGÓLNE I PODSTAWY PRAWNE

1. *Zasady udzielania wsparcia dla działania 9.4 - Wsparcie kształcenia ustawicznego w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego RPO WO 2014-2020*, zwane dalej *Zasadami* regulują szczegółowe kwestie związane z realizacją projektu pozakonkursowego w ramach Osi Priorytetowej IX *Wysoka jakość edukacji*, działania 9.4 *Wsparcie kształcenia ustawicznego w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego RPO WO 2014-2020*.
2. Wszystkie projekty współfinansowane z EFS w obszarze wsparcia kształcenia ustawicznego muszą być zgodne z politykami horyzontalnymi, w szczególności z zasadą równości szans płeć oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Warunki i procedury wdrażania ww. polityk horyzontalnych, a także przykłady zastosowania w ramach różnych form wsparcia zostały określone w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*.
3. Podstawa prawna:
 - a. ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2020 r., poz. 818 ze zm.), zwana dalej „ustawą wdrożeniową”,
 - b. ustawa z dnia 06 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1057 ze zm.),
 - c. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.) zwana dalej „ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”,
 - d. ustawa z dnia 07 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1915.),
 - e. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.),
 - f. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.),
 - g. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2019 r. *w sprawie ramowych statutów: publicznej placówki kształcenia ustawicznego oraz publicznego centrum kształcenia zawodowego* (Dz. U. z 2019 r., poz. 320),
 - h. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. *w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych* (Dz.U. z 2019 r., poz. 652),
 - i. rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. *w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).
4. Niezbędne jest również zapoznanie się z innymi dokumentami, które stanowią podstawę merytoryczną niniejszych Zasad.

Są to w szczególności:

1) dokumenty krajowe:

- a. *Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020*,

- b. *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,*
 - c. *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,*
 - d. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,*
 - e. *Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności do osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020,*
 - f. *Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020,*
 - g. *Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji,*
 - h. *Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020,*
 - i. *Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.*
- 2) dokumenty regionalne:
- a. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020,*
 - b. *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Zakres EFS,*
 - c. *Wzór decyzji o dofinansowaniu w ramach Osi Priorytetowej IX Wysoka jakość edukacji dla Działania 9.4 Wsparcie kształcenia ustawicznego w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego.*

ROZDZIAŁ 2 – DEFINICJE

Beneficjent – Województwo Opolskie.

Dotacja – dotacja w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.

Europejski Budżet Obywatelski (EBO) - projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego zakładający realizację zadań wybieranych w ramach otwartych konkursów ofert i zakładający partycypację społeczną za zasadzie głosowania jako element oceny ofert.

Głosowanie – część oceny merytorycznej polegająca na głosowaniu na zadania publiczne dotyczące realizacji form kształcenia, przez osoby dorosłe w wieku 18 lat i więcej zamieszkujące w rozumieniu ustawy Kodeks cywilny na terenie województwa opolskiego.

Komisja konkursowa – komisja powołana przez Beneficjenta w celu zaopiniowania Ofert realizacji zadań publicznych złożonych w otwartym konkursie ofert. Skład i zasady funkcjonowania Komisji określa Regulamin organizacji otwartych konkursów ofert.

Kompetencja - wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/ kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik zadania publicznego ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji¹.

Kształcenie formalne – kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych, kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych.

Kształcenie pozaformalne - kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji, o których mowa w kształceniu formalnym.

Kształcenie ustawiczne – kształcenie w szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny.

Kwalifikacja – to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania².

Ocena ofert - ocena dokonywana przez organ administracji publicznej (w tym przypadku Zarząd Województwa Opolskiego) polegająca na weryfikacji kryteriów formalno-merytorycznych oraz merytorycznych szczegółowych (punktowanych). Częścią oceny merytorycznej jest również głosowanie mieszkańców.

¹ Szczegóły w podrozdziale 4.5 – *Nabywanie kompetencji*.

² Szczegóły w podrozdziale 4.1 – *Kwalifikacje oraz efekty uczenia się*.

Oferent – organizacja pozarządowa lub podmiot prowadzący działalność pożytku publicznego, określone w art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zamierzająca realizować zadanie publiczne określone w Ofercie.

OKO – otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11. ust. 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, w zakresie nabycia i/lub podnoszenia kwalifikacji/kompetencji osób dorosłych w związku z realizacją Europejskiego Budżetu Obywatelskiego.

Regulamin organizacji otwartych konkursów ofert – Regulamin organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań w sferze pożytku publicznego w zakresie nabycia i/lub podnoszenia kwalifikacji/ kompetencji osób dorosłych w związku z realizacją Europejskiego Budżetu Obywatelskiego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szkoła dla dorosłych – szkoła, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. f *Prawa oświatowego*, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby pełnoletnie oraz kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły.

Uczestnik zadania publicznego – osoba dorosła w wieku 18 lat i więcej, zamieszkująca w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks cywilny na terenie województwa opolskiego, biorąca udział w zadaniu publicznym, zwana dalej „uczestnikiem”.

UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego.

ROZDZIAŁ 3 - ZASADY UDZIELANIA WSPARCIA

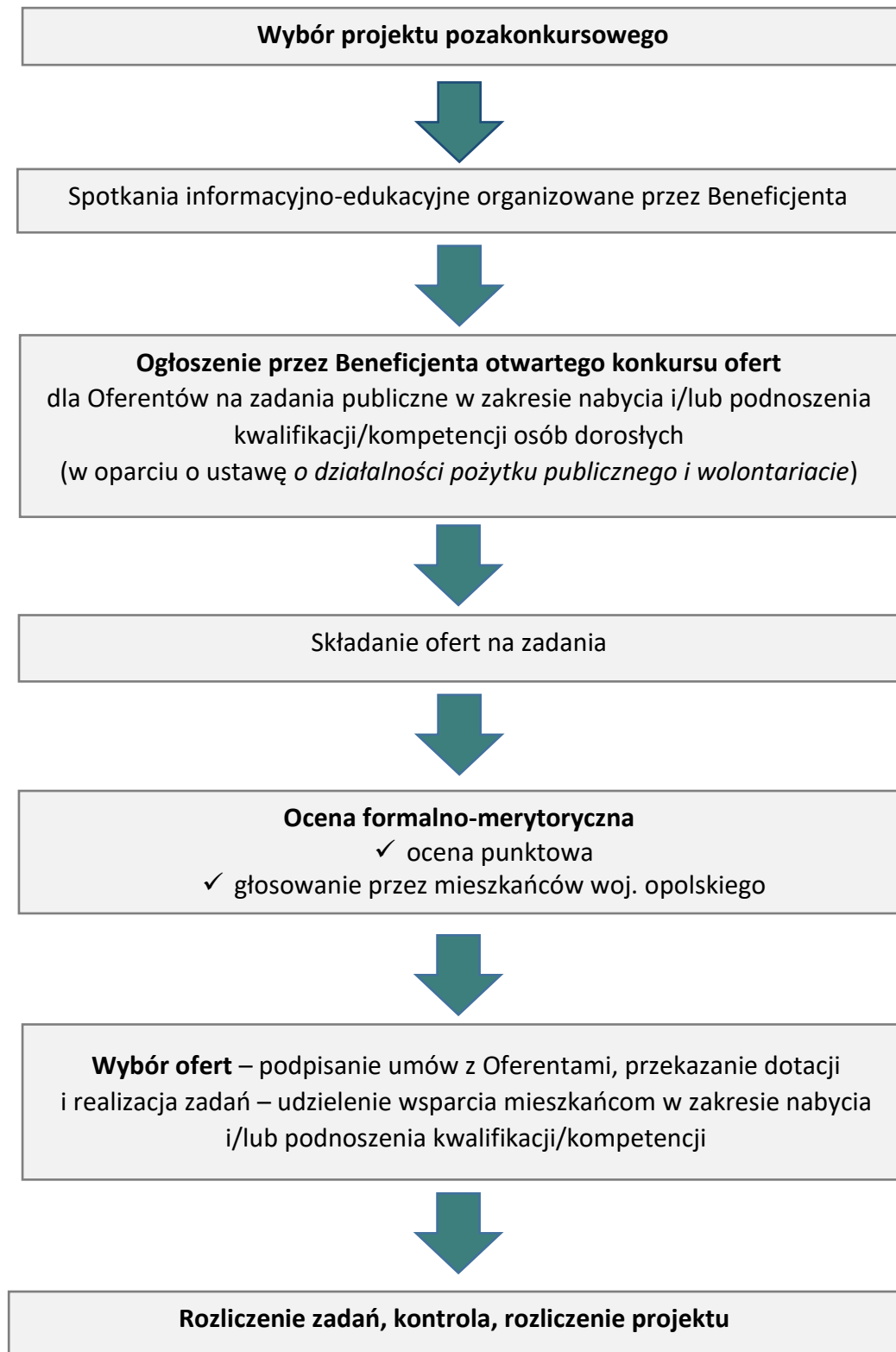
Podrozdział 3.1 – Informacje podstawowe

1. Projekt finansowany będzie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PI 10 iii *Wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.*
2. Projekt realizowany będzie w trybie pozakonkursowym.
3. Beneficjentem projektu pozakonkursowego będzie Województwo Opolskie.
4. Projekt realizowany będzie w formule Europejskiego Budżetu Obywatelskiego we współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
5. **Zakres wsparcia: kształcenie i szkolenie mieszkańców województwa opolskiego w ramach systemu formalnego i pozaformalnego, za wyjątkiem form kształcenia w zakresie języków obcych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych.**
6. Grupa docelowa: osoby dorosłe w wieku 18 lat i więcej, zamieszkujące w rozumieniu ustawy Kodeks cywilny na terenie województwa opolskiego³.
7. Projekt musi być realizowany na terenie województwa opolskiego.
8. Beneficjent ogłasza OKO, a Oferenci przystępując do niego przedstawiają zadania publiczne, w których określony zostanie zakres form kształcenia wraz z uzasadnieniem potrzeby ich realizacji, planowane rezultaty interwencji oraz grupę docelową.
9. Zlecenie realizacji zadania publicznego jest możliwe, gdy zadanie spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) wpisuje się w zakres zadania priorytetowego, o którym mowa w ogłoszeniu OKO;
 - 2) wpisuje się w zakres zadań własnych województwa opolskiego i jest skierowane do mieszkańców województwa i/lub realizowane na jego rzecz;
 - 3) Oferent prowadzi działalność statutową w sferze zadań publicznych, określonej w ogłoszeniu OKO.
10. Oferenci są zobowiązani :
 - 1) posiadać cele obejmujące prowadzenie działalności pożytku publicznego w zakresie edukacji i/lub aktywizacji zawodowej w statucie lub innym dokumencie określającym zakres działania,
 - 2) być zarejestrowani lub posiadać oddział/biuro na terenie województwa opolskiego.
11. Europejski Budżet Obywatelski ma charakter inicjatywy oddolnej, kładącej nacisk na zaangażowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności. To te grupy, jako najlepiej zorientowane w zakresie umiejętności najbardziej pożądanych z punktu widzenia ich

³ Zamieszkanie w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks Cywilny* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.).

potrzeb oraz wymagań regionalnego rynku pracy, będą odgrywać decydującą rolę w wyborze katalogu kwalifikacji i kompetencji wdrażanych w ramach projektu. Realizacja projektu w formule EBO da mieszkańcom województwa opolskiego możliwość wyboru – w formie głosowania – oczekiwanych form wsparcia.

Podrozdział 3.2 – Schemat realizacji projektu w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego

Podrozdział - 3.3 Zadania wnioskodawcy/beneficjenta

1. Działania podejmowane na poziomie Beneficjenta:

- 1) opracowanie wniosku o dofinansowanie projektu, w tym skonstruowanie budżetu z uwzględnieniem zasad kwalifikowalności wydatków (na tym poziomie wydatkami kwalifikowalnymi będą m.in. środki przeznaczone na realizację zadań, bez szczegółów związanych z wydatkami ponoszonymi już w ramach samych tych zadań – szczegółowy opis wydatków zawarty będzie w ofertach składanych przez Oferentów w ramach otwartych konkursów ofert, które podlegać będą ocenie na podstawie odrębnych kryteriów). Beneficjent może wskazać jedno działanie polegające na przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert z zakresu kształcenia ustawicznego. Wydatkami kwalifikowalnymi będą również koszty pośrednie. Kwalifikowalność wydatków będzie zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z:
 - a. ustawą wdrożeniową;
 - b. *Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;*
 - c. ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 2) przeprowadzenie działań promocyjnych, świadomościowych, edukacyjnych i informacyjnych dotyczących Europejskiego Budżetu Obywatelskiego, a w szczególności:
 - a. przybliżanie i wyjaśnianie mieszkańcom regionu idei i zasad Europejskiego Budżetu Obywatelskiego,
 - b. zachęcanie potencjalnych Oferentów do składania Ofert oraz mieszkańców do wzięcia udziału w głosowaniu,
 - c. upowszechnianie informacji o zgłoszonych Ofertach, wynikach głosowania oraz o efektach realizacji tych zadań,
 - d. promocji kształcenia ustawicznego jako ważnego czynnika warunkującego rozwój edukacyjny i zwiększającego szanse na rynku pracy.
- 3) przeprowadzenie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych – szczegółowe informacje dotyczące powołania komisji konkursowych, terminów oraz zasad rozpatrywania Ofert ujęte zostały w *Regulaminie organizacji otwartych konkursów ofert*, w tym:
 - a. przeprowadzenie oceny zgłoszonych zadań publicznych w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WO 2014-2020 oraz zawarte w *Regulaminie organizacji otwartych konkursów ofert*,
 - b. przeprowadzenie głosowania wśród mieszkańców województwa opolskiego na zadania publiczne po pozytywnej weryfikacji kryteriów formalno-merytorycznych i merytorycznych szczegółowych (punktowanych),
 - c. zawarcie umów z Oferentami i przekazanie im dotacji na realizację zadań publicznych,
- 4) nadzór nad prawidłową realizacją zadań obejmujący m.in. weryfikację sprawozdań i kontrolę zadań.

2. **Działania podejmowane na poziomie Oferenta** opisane zostały w *Regulaminie organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań w sferze pożytku publicznego w zakresie nabycia i/lub podnoszenia kwalifikacji/ kompetencji osób dorosłych w związku z realizacją Europejskiego Budżetu Obywatelskiego.*

Podrozdział 3.4 - Katalog kosztów w ramach zadań

W ramach zadań zaproponowanych przez Oferentów istnieje możliwość ujęcia m.in. następujących kosztów:

1. merytorycznych bezpośrednio związanych z realizacją zadania, tj. osiągnięciem rezultatów, w tym np.: koszt kursów i szkoleń, w tym przykładowo koszty: trenera, materiałów szkoleniowych, podręczników, wynajmu sal szkoleniowych, egzaminów i certyfikacji, koszt rekrutacji;
2. administracyjnych, w tym m.in.:
 - 1) koszt zatrudnienia koordynatora lub innej osoby odpowiedzialnej za realizację zadania,
 - 2) usługi księgowe (koszt kwalifikowalny proporcjonalnie do okresu świadczenia usługi w ramach realizowanego zadania),
 - 3) zakup sprzętu (np. komputerów, drukarek) oraz materiałów biurowych **niezbędnych do realizacji zadania,**
 - 4) koszty związane z użytkowaniem pomieszczeń **niezbędnych do realizacji zadania,**
 - 5) promocji zadania.

Podrozdział 3.5 – Diagnoza potrzeb grupy docelowej

1. Beneficjent podczas rozpatrywania Ofert ocenia trafność doboru zaplanowanych działań pod kątem:
 - 1) potrzeb i oczekiwań grupy docelowej,
 - 2) zapotrzebowania na regionalnym/lokalnym rynku pracy.
2. Potrzeby i oczekiwania grupy docelowej zostaną określone na podstawie diagnozy dokonanej przez Oferenta przed złożeniem oferty w otwartym konkursie ofert. Diagnoza musi zawierać wyniki z przeprowadzonego wśród obywateli rozpoznania odnośnie potrzeb edukacyjnych na podstawie udokumentowanych anonimowych ankiet uwzględniających w szczególności następujące elementy: termin przeprowadzenia badania ankietowego, liczba ankietowanych i liczba otrzymanych ankiet, wykształcenie, wiek i płeć ankietowanych, wybrane przez nich formy kształcenia (tematyka), powód podnoszenia kwalifikacji/kompetencji.
3. Zapotrzebowanie na regionalnym/lokalnym rynku pracy weryfikowane może być m.in. na podstawie danych statystycznych lub innych dostępnych opracowaniach (np. na podstawie aktualnej prognozy zapotrzebowania na zawody w woj. opolskim zamieszczonej na stronie www.barometrzwodow.pl).

Podrozdział 3.6 – Warunki realizacji zadań przez Oferentów w kontekście potencjału ekonomicznego, technicznego, kadrowego i standardów realizacji form kształcenia

1. **Potencjał ekonomiczny** Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot realizującego formy kształcenia. Oceniający weryfikują na podstawie deklaracji zawartej w Ofercie, czy formy

kształcenia realizowane są przez podmiot (tzn. samodzielnie przez Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot), spełniający łącznie następujące warunki:

- 1) nie zalega z opłacaniem należności z tytułu zobowiązań podatkowych lub z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne,
- 2) nie pozostaje pod zarządem komisarycznym,
- 3) nie zostało wobec niego wszczęte postępowanie likwidacyjne.

2. **Potencjał techniczny** Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot realizującego formy kształcenia. Oceniający weryfikują na podstawie deklaracji zawartej w Ofercie, czy formy kształcenia realizowane są przez podmiot (tzn. samodzielnie przez Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot), spełniający na etapie realizacji zadania łącznie następujące warunki:

- 1) będzie dysponował wyposażeniem biurowym zapewniającym właściwe przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją form kształcenia,
- 2) będzie dysponował urządzeniami technicznymi zapewniającymi właściwą obsługę uczestników form kształcenia oraz łączność z tymi uczestnikami, w szczególności sprzętem komputerowym wraz z oprogramowaniem biurowym oraz sprzętem zapewniającym możliwość korzystania z usług telefonicznych i usług dostępu do Internetu,
- 3) będzie prowadził ewidencję zrealizowanych form kształcenia, obejmującą w szczególności dane uczestników tych form.

3. **Potencjał kadrowy i zapewnienie należytej jakości realizacji form kształcenia** przez Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot. Oceniający weryfikują na podstawie deklaracji zawartej w Ofercie, czy formy kształcenia realizowane są przez podmiot (tzn. samodzielnie przez Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot) spełniający na etapie realizacji zadania łącznie następujące warunki:

- 1) zapewni realizację form kształcenia przez osoby - ekspertów, którzy posiadają co najmniej 2-letnie doświadczenie w obszarze merytorycznym zaproponowanym w Ofercie oraz wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/zaświadczenia/inne dokumenty potwierdzające kompetencje trenerskie umożliwiające przeprowadzenie danej formy kształcenia,
- 2) zapewni nabycie i/lub podnoszenie kwalifikacji uczestnikom przez instytucję certyfikującą, o której mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. *o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji*, lub podmiot działający na podstawie upoważnienia, o którym mowa w art. 47 ust. 2 tej ustawy. W przypadku, gdy kwalifikacje nie są zarejestrowane w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, należy wskazać podstawę uprawnień do przeprowadzenia procesów walidacji lub certyfikowania, tj.:
 - a. uprawnienie do realizacji tych procesów na mocy innych przepisów prawa lub uprawnienie do wydawania dokumentów potwierdzających uzyskanie kwalifikacji lub
 - b. status organu władz publicznych lub samorządów zawodowych, uprawnionych do wydawania dokumentów potwierdzających kwalifikację na podstawie ustawy lub rozporządzenia.
- 3) prowadzi działalność zgodnie z dokumentami rejestrowymi oraz obowiązującymi przepisami prawa,
- 4) zapewni procedury kontroli wewnętrznej i ewaluacji tj. system monitorowania jakości form kształcenia, skutecznej komunikacji i zadowolenia uczestników zadania (np. ankiety),

- w szczególności identyfikacji oraz sposobu likwidacji zagrożeń i wykorzystania szans,
- 5) zapewni nadzór nad dokumentami, nadzór nad realizacją form kształcenia oraz ich zgodności z Ofertą.
4. **Standardy realizacji form kształcenia** przez Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot. Oceniający weryfikują na podstawie deklaracji zawartej w Ofercie, czy formy kształcenia realizowane są przez podmiot (tzn. samodzielnie przez Oferenta lub wybranego przez niego eksperta/podmiot), spełniający na etapie realizacji zadania łącznie następujące warunki :
- 1) przestrzega zasad równego traktowania wszystkich uczestników zadania,
 - 2) zapewnia, że oferowane przez Oferenta lub eksperta/podmiot formy kształcenia będą wykonane z należytą starannością oraz zgodnie z Ofertą,
 - 3) zapewnia poufność informacji uzyskanych w trakcie realizacji zadania,
 - 4) podda się kontroli mającej na celu sprawdzenie faktycznej realizacji form kształcenia i ich zgodności z Ofertą. Kontrola może zostać przeprowadzona przez UMWO, Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym lub inne upoważnione przez UMWO instytucje. Jednocześnie instytucja ta może wystąpić o przedstawienie metodologii ustalenia kosztów zadania, jego poszczególnych składników oraz dokumentów związanych z osobami, podmiotami realizującymi formy kształcenia.

Podrozdział 3.7 - Szczegółowe zasady oceny Ofert w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego:

1. Ocena formalno-merytoryczna:

- 1) polega na:
 - a. weryfikacji Ofert w odniesieniu do kryteriów formalno-merytorycznych oraz merytorycznych szczegółowych (punktowanych) określonych dla OKO w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego,
 - b. głosowaniu mieszkańców.
- 2) w odniesieniu do kryteriów formalno-merytorycznych nr 4-8 i 10-19 dopuszcza się możliwość uzupełnienia/poprawienia Oferty w terminie do 5 dni kalendarzowych od zamieszczenia informacji na BIP w części dotyczącej spełnienia danego kryterium,
- 3) w odniesieniu do kryteriów merytorycznych szczegółowych (punktowanych) nr 1, 3 oraz 7 dopuszcza się możliwość wezwania do przedstawienia dokumentów potwierdzających zapisy Oferty w części dotyczącej danego kryterium w terminie do 5 dni kalendarzowych od zamieszczenia informacji na BIP w części dotyczącej spełnienia danego kryterium,
- 4) głosowaniu podlegają Oferty, które uzyskają co najmniej 60% punktów możliwych do uzyskania w ramach oceny kryteriów merytorycznych szczegółowych (punktowanych),
- 5) każda osoba uprawniona do głosowania może **zagłosować tylko 1 raz**,
- 6) liczba głosów uzyskanych przez daną Ofertę **musi być większa lub równa** liczbie osób, które w ramach tej Oferty mają otrzymać wsparcie w postaci nabycia kwalifikacji i kompetencji,
- 7) w przypadku, gdy liczba uzyskanych przez daną Ofertę głosów jest mniejsza niż liczba osób, które mają otrzymać wsparcie w ramach tej Oferty, wówczas Oferta zostanie odrzucona,

8) punkty uzyskane w ramach głosowania obliczane są według wzoru:

$$\text{Liczba punktów} = \frac{L_o \times 20}{L_{o\max}}, \text{ a } L_o = \frac{L_g}{L_u}$$

Legenda:

L_o – wskaźnik stanowiący iloraz liczby głosujących w stosunku do liczby uczestników, przy czym L_o musi być równe lub większe niż 1

$L_{o\max}$ – wskaźnik określony przez Ofertę, która uzyskała najwyższy L_o spośród wszystkich złożonych Ofert w otwartym konkursie ofert

L_u – liczba uczestników w ramach danej Oferty

L_g – liczba głosujących na daną Ofertę

Objaśnienie: maksymalna liczba punktów wynosi 20. Otrzyma je Oferta, która uzyskała najwyższą wartość wskaźnika tj. $L_{o\max}$, a pozostałe Oferty będą miały obniżoną punktację proporcjonalnie w stosunku do Oferty z najwyższą liczbą punktów zgodnie z powyższym wzorem.

9) beneficjent sporządza ranking Ofert na podstawie sumy:

liczba punktów uzyskanych w ramach oceny spełnienia kryteriów merytorycznych szczegółowych (punktowanych)	+	liczba punktów uzyskanych w trakcie głosowania	=	liczba punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej
---	---	--	---	--

10) do realizacji przyjęte zostaną Oferty, które uzyskają największą liczbę punktów, aż do wyczerpania puli środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach danego OKO,

11) w przypadku, gdy podczas oceny merytorycznej kilka Ofert uzyska taką samą ocenę punktową, o kolejności przyjęcia zadań do realizacji decyduje liczba punktów uzyskana w ramach kryterium rozstrzygającego. Punktacja uzyskana za spełnienie kryterium merytorycznego punktowanego nr 1 jest rozstrzygająca w pierwszej kolejności, a w sytuacji gdy nie jest to skuteczne, w drugiej kolejności brana jest pod uwagę punktacja za spełnienie kryterium merytorycznego szczegółowego (punktowanego) nr 3, a następnie kryterium merytorycznego szczegółowego (punktowanego) nr 4,

12) kryteria wyboru zadań w ramach otwartego konkursu ofert, o których mowa w pkt. 10 są następujące:

- Kryterium merytoryczne szczegółowe (punktowane) nr 1 pn.: *Zawartość merytoryczna Oferty,*
- Kryterium merytoryczne szczegółowe (punktowane) nr 3 pn.: *Prawidłowość sporządzenia budżetu zadania,*
- Kryterium merytoryczne szczegółowe (punktowane) nr 4 pn.: *Trafność doboru zaplanowanych działań pod kątem potrzeb i oczekiwań grupy docelowej.*

Podrozdział 3.8 – Sprawozdawczość

1. Beneficjent ma prawo żądać od Oferenta realizującego zadanie publiczne w ramach Europejskiego Budżetu Europejskiego, oprócz sprawozdań z wykonania zadania publicznego oraz zestawienia faktur, również dodatkowych informacji, wyjaśnień lub dowodów do sprawozdań.
2. Szczegółowe informacje dotyczące sprawozdawczości zadania publicznego zapisane zostaną w umowie o realizację zadania publicznego.

Podrozdział 3.9 – Kontrola realizacji zadań publicznych

1. Beneficjent sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego przez Oferentów, w tym wydatkowania przekazanych środków. Kontrola może być przeprowadzona zza biurka i/lub na miejscu w siedzibie danej organizacji pozarządowej, na każdym etapie realizacji zadania publicznego oraz po jego zakończeniu.
2. Beneficjent ma prawo do przeprowadzenia niezapowiedzianej wizyty monitoringowej w miejscu realizacji form kształcenia.
3. Beneficjent podczas kontroli może badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonania zadania publicznego oraz żądać udzielenia ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania zadania publicznego.
4. Beneficjent powinien zobowiązać Oferenta, w ramach prowadzonych u Beneficjenta kontroli przez Instytucję Zarządzającą do:
 - umożliwienia dokonania kontroli w miejscu realizacji zadania publicznego ⁴/wizyty monitoringowej⁵ (w przypadku wizyty monitoringowej odbywać się będzie ona bez zawiadomienia Oferenta); Oferent zobowiązany jest do przedstawienia Beneficjentowi w terminie minimum na 10 dni przed realizacją danej formy kształcenia, szczegółowego harmonogramu z podaniem dat, miejsca, godzin, nazwy formy kształcenia,
 - udostępnienia dokumentów związanych i niezwiązanych bezpośrednio z realizacją zadania publicznego potwierdzających kwalifikowalność wydatków Beneficjenta związaną z wydatkami Oferenta w zakresie powierzonych przez Beneficjenta zadań publicznych.
5. Zasady dotyczące kontroli zadania publicznego określa umowa o realizację zadania publicznego.

⁴ Ilekroć mowa jest o kontroli w miejscu realizacji zadania lub w siedzibie Oferenta, należy przez to rozumieć również możliwość kontroli w każdym miejscu bezpośrednio związanym z realizacją zadania publicznego.

⁵ Wizyta monitoringowa może obejmować m. in.: a) sprawdzenie postępu w realizacji wykonanych prac oraz czy produkty zostały dostarczone, usługi wykonane, b) realizację obowiązków w zakresie informacji i promocji, c) sprawdzenie faktycznej liczby uczestników w zadaniach merytorycznych objętych zadaniem.

ROZDZIAŁ 4 – KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE NABYWANE W RAMACH EUROPEJSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

Niniejszy rozdział określa minimum wymagań dotyczących nabywania kwalifikacji i kompetencji, ich walidacji i certyfikowania w ramach działania 9.4 *Wsparcie kształcenia ustawicznego w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego RPO WO 2014-2020*⁶. Beneficjent w ramach projektu dotyczącego wsparcia kształcenia ustawicznego w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego jest zobligowany do monitorowania i osiągnięcia następujących wskaźników:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób objętych wsparciem w programie w zakresie uzyskiwania kwalifikacji lub nabywania kompetencji w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego na poziomie 2 080

W przypadku gdy jedna osoba będzie uczestnikiem w kilku formach kształcenia w ramach różnych OKO, wówczas osoba ta liczona jest wielokrotnie do powyższego wskaźnika. **Jedna osoba może wziąć udział w jednej formie kształcenia w ramach jednego OKO.**

Liczba projektów realizowanych w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego na poziomie 40

Projekt rozumiany jest tu jako Oferta złożona w otwartym konkursie ofert.

W przypadku gdy jeden Oferent w ramach kilku OKO złoży więcej niż jedną Ofertę, każda z nich wliczana jest do powyższego wskaźnika.

Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu na poziomie 84%.

W przypadku gdy uczestnik zadania publicznego osiągnie minimalny wymagany poziom obecności uczestników na szkoleniach, czyli 80%, niemniej w trakcie procesu uzyskiwania kwalifikacji nie zda odpowiedniego egzaminu, czyli nie uzyska potwierdzenia nabycia efektów uczenia się, nie wyklucza to możliwości nabycia kompetencji. Nabycie kompetencji powinno zostać potwierdzone zgodnie z zapisami podrozdziału 4.5 *Nabywanie kompetencji* (np. test, rozmowa oceniająca, etc.). Oznacza to, że uczestnik, który nie uzyskał kwalifikacji (nie zdał egzaminu), ale nabył kompetencje (potwierdzone podczas rozmowy oceniającej lub testu), wlicza się do powyższego wskaźnika rezultatu bezpośredniego.

Program rozumiany jest tu jako projekt Województwa Opolskiego w ramach działania 9.4 RPO WO 2014-2020.

⁶ Rozdział został opracowany na podstawie dokumentu wypracowanego przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych i Ministerstwem Edukacji Narodowej na podstawie *Raportu Referencyjnego. Odniesienie Polskiej Ramy Kwalifikacji na rzecz Uczenia się przez całe życie do europejskiej ramy kwalifikacji* opracowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych oraz ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* (Dz. U. z 2020 r., poz. 226).

Podrozdział 4.1 - *Kwalifikacje oraz efekty uczenia się*

1. **Kwalifikacja** to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania.
2. Wymagania dotyczące efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), składających się na daną kwalifikację opisane są w języku efektów uczenia się. Ponadto, dla kwalifikacji powinny być również określone wymagania dotyczące walidacji, a proces nadawania kwalifikacji (walidacji i certyfikowania) powinien być objęty zasadami zapewniania jakości.
3. Opisanie kwalifikacji za pomocą **efektów uczenia się** jest ważne ponieważ:
 - 1) pozwala w przejrzysty sposób przedstawić wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osób posiadających kwalifikację. Stanowi więc cenne źródło informacji dla osób planujących swoją ścieżkę rozwoju osobistego i zawodowego oraz dla pracodawców,
 - 2) podejście oparte na efektach uczenia się w centrum uwagi stawia osiągnięcia osób uczących się - dzięki temu każda osoba, niezależnie od miejsca uczenia się i czasu poświęconego na uczenie się, może formalnie potwierdzić swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne oraz przygotowanie do podejmowania określonych zadań,
 - 3) rozwiązanie to umożliwia odniesienie kwalifikacji do jednego z ośmiu poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji⁷, a za jej pośrednictwem do Europejskiej Ramy Kwalifikacji. Ułatwi w ten sposób porównywanie ze sobą kwalifikacji funkcjonujących na krajowym i międzynarodowym rynku pracy.
4. **Efekty uczenia się** dla danej kwalifikacji powinny zostać opisane w sposób zrozumiały dla osób rozpoczynających naukę, powinny być konkretne i jednoznaczne oraz możliwe do osiągnięcia. Ponadto muszą być mierzalne i możliwe do zaobserwowania oraz do zweryfikowania. Podczas formułowania wyrażen opisujących efekty uczenia się pomocne jest korzystanie z czasowników opisujących czynności, działania, które potrafi wykonać osoba posiadająca daną kwalifikację.

⁷ Polska Rama Kwalifikacji – opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji. Kwalifikacje, które zostaną wpisane do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji będą miały przypisany odpowiedni poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

5. Przykłady efektów uczenia się:

Kwalifikacja	Źródło informacji nt. kwalifikacji i efektów uczenia się	Wybrane efekty uczenia się dla danej kwalifikacji <i>Osoba ucząca się:</i>
Ratownik wodny	Program szkolenia ratowników wodnych	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi przepłynąć sposobem dowolnym po skoku startowym 400 m w czasie nie dłuższym niż 8 min, - potrafi przepłynąć w czasie nie dłuższym niż 2 min 40 s ratowniczą łodzią wiosłową lub kajakiem za pomocą dwóch wiosł dystansu 75 m w linii prostej do boi (pławy), - potrafi przeprowadzić akcję ratowniczą, polegającej na przepłynięciu dystansu co najmniej 20 m, wydobyciu poszkodowanego położonego na dnie i na holowaniu go w pasie ratowniczym do brzegu na dystansie 20 m, - potrafi holować tonącego bez przerwy i na zatrzymaniu na dystansie 150 m, z zastosowaniem trzech sposobów holowania – każdy na dystansie 50 m, - potrafi wyciągnąć na brzeg o wysokości co najmniej 30 cm od lustra wody lub na pokład łodzi osoby poszkodowanej i ułożyć ją w pozycji umożliwiającej udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy.
Instruktor praktycznej nauki zawodu	Rozporządzenie Ministra Edukacji narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu- Ramowy program kursu pedagogicznego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi opisać funkcje klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego i podstawy programowej kształcenia w zawodach oraz zinterpretować jej zapisy w kontekście planowania praktycznej nauki zawodu, - potrafi określić typy szkół prowadzących kształcenie zawodowe i inne formy kształcenia zawodowego, - potrafi określić zasady organizacji praktycznej nauki zawodu, - potrafi wskazać zadania i zakres

		<p>odpowiedzialności instruktora praktycznej nauki zawodu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić zasady zatrudniania młodocianych pracowników, - potrafi wskazać okresy rozwojowe człowieka, w których może zdobywać zawód, przekwalifikować się, - potrafi dobrać sposób pokierowania sytuacją stresową dla osiągnięcia oczekiwanego efektu w pracy z osobą uczącą się, - potrafi przeprowadzić obserwację osoby uczącej się w celu zdiagnozowania jej możliwości i potrzeb, - potrafi wskazać sposoby motywowania osoby uczącej się do podejmowania i realizowania zadań praktycznej nauki zawodu, - potrafi zinterpretować i zastosować zasady nauczania w realizacji zadań praktycznej nauki zawodu, - potrafi sformułować cele kształcenia dla wskazanego zawodu w oparciu o podstawę programową oraz dobrać materiał nauczania, przykładowe zadania do samodzielnego wykonania, opisać przebieg przykładowych zajęć praktycznych uwzględniając metody i formy pracy, środki dydaktyczne, sposoby ewaluacji.
<p>Pierwsza pomoc dla Ochotniczych Straży Pożarnych</p>	<p>Program kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego, - potrafi tamować krwotoki zewnętrzne i opatrywać rany, - potrafi unieruchamiać złamania i podejrzenia złamań kości oraz zwichnięć, - potrafi chronić przed wychłodzeniem lub przegrzaniem, - potrafi prowadzić wstępne postępowanie przeciwwstrząsowe poprzez właściwe

		<p>ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi stosować tlenoterapię bierną, - potrafi ewakuować z miejsca zdarzenia osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, - potrafi stosować wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, - potrafi prowadzić wstępną segregację medyczną.
Mediator	<ul style="list-style-type: none"> - Program kursów i szkoleń na mediatorów - zakres szkolenia mediatora zgodny ze Standardami Szkolenia Mediatorów opracowanymi przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości z dn. 29 października 2007 r. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi poznawać przyczyny powstawania konfliktów i proces ich eskalacji, - potrafi zrozumieć znaczenie brania odpowiedzialności za swoje słowa, podejmowane decyzje oraz zachowania, które wpływają na uczucia i zachowania innych ludzi, - posiada podstawy wiedzy psychologicznej o mechanizmach powstawania, eskalacji i rozwiązywania konfliktów, - zna procedury rozwiązywania konfliktów (negocjacje, mediacje, arbitraż, sąd), - potrafi samodzielnie prowadzić procesy mediacyjne, - potrafi sporządzić porozumienie końcowe (w tym dokument mediacyjny), - posiada wiedzę o prawnych i organizacyjnych aspektach funkcjonowania mediacji.
Pilotowanie imprez turystycznych	Kwalifikacja pilotowania imprez turystycznych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi opracować plan realizacji imprezy turystycznej oraz skompletować informacje organizacyjne i krajoznawcze dotyczące jej realizacji, - potrafi zrealizować imprezę turystyczną, prowadząc trasę i przekazując informacje organizacyjne i krajoznawcze uczestnikom imprezy, - jest przygotowana do sprawowania opieki nad uczestnikami imprezy turystycznej - odpowiada za ich bezpieczeństwo i stosuje zasady zachowania się

		<p>w przypadkach awaryjnych i konfliktowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje powierzone jej zadania, wiążąc dbałość o realizację usług wynikających ze zobowiązań organizatora z troską o zasoby i renomę pracodawcy, z zachowaniem kultury osobistej, zasad etyki i savoir-vivre'u.
Alternatywne formy masażu relaksacyjnego	Podstawa programowa kierunku technik masażysta	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi dobierać rodzaje masażu relaksacyjnego, - przestrzega zasad masażu relaksacyjnego, - przestrzega zasad masażu profilaktycznego, - wykonuje masaż relaksacyjny, - zna olejki aromaterapeutyczne i ich działanie, - wykonuje masaż gorącymi kamieniami - zna wskazania i przeciwwskazania do wykonywania masażu relaksacyjnego.
Podstawy postępowania w odnowie biologicznej w sportach zespołowych	<p>Podstawa programowa kierunku technik masażysta: Wydział Turystyki i Rekreacji, Katedra Rekreacji, Zakład Teorii Rekreacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autor programu: dr med. Piotr Szczypiorski - AWF Warszawa 	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawy biomedyczne zmęczenia , wypoczynku i odnowy biologicznej, - rozumie wpływ stresu i zmęczenia psychicznego na zdolność funkcjonalną człowieka, - zna podstawowe zasady stosowania metod fizjoterapeutycznych w odnowie biologicznej, - posiada umiejętność wykonania podstawowych technik masażu, - potrafi przeprowadzić trening relaksacyjny, - potrafi zaproponować odpowiednie metody fizjoterapeutyczne w odnowie biologicznej.

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

Podrozdział 4.2 – Walidacja i certyfikowanie

1. **Walidacja** to wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja poprzedza certyfikowanie. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są te efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu,

metod oraz osób przeprowadzających walidację). Walidację wieńczy podjęcie i wydanie decyzji, jakie efekty uczenia się można potwierdzić, jakie zaś nie.

2. **Certyfikowanie** to procedura, w wyniku której osoba ucząca się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument stwierdzający, że osiągnęła określoną kwalifikację. Certyfikowanie następuje po walidacji, w wyniku wydania pozytywnej decyzji stwierdzającej, że wszystkie efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. W przypadku niektórych kwalifikacji walidacja i certyfikowanie są prowadzone przez różne podmioty (np. egzamin na prawo jazdy przeprowadza Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, natomiast dokument, tj. prawo jazdy, wydaje starosta powiatu). Certyfikaty i inne dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji powinny być rozpoznawalne i uznawane w danym środowisku, sektorze lub branży.
3. Wskazówki dotyczące weryfikacji rozpoznawalności i uznawalności certyfikatów w środowisku/ sektorze/ branży:
 - 1) brak wymogu weryfikacji w odniesieniu do kwalifikacji nabywanych w ramach przepisów prawa (oświata, szkolnictwo wyższe),
 - 2) umocowanie prawne – jeżeli w przepisach prawa zawarty jest wymóg odbycia szkolenia i uzyskania zaświadczenia uprawniającego do wykonywania pracy na danym stanowisku, można uznać w przypadku przeprowadzenia procesu walidacji i certyfikowania, że dana osoba nabyła kwalifikację ze względu na uznawalność tej kwalifikacji w danej branży (np.: zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego warunkiem koniecznym do uzyskania prawa do wykonywania zawodu Operator Sprzętu Lotniskowego/Bagażowy czy Agenta Obsługi Pasażerskiej jest ukończenie jednego ze szkoleń określonych w ww. rozporządzeniu zorganizowanych przez uprawnioną instytucję szkolącą, w ramach których zostały zdefiniowane efekty uczenia się, jakie powinni osiągnąć uczestnicy szkolenia. Jeżeli po ukończeniu szkolenia zostanie przeprowadzona rzetelna walidacja zdobytych efektów uczenia się oraz wydany zostanie certyfikat lub inny dokument uprawniający do wykonywania danego zawodu, można uznać, że osoby te, uzyskały kwalifikację. Procedury walidacji i certyfikowania powinny odbyć się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie *o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* z dn. 22 grudnia 2015 r. (Dz. U. 2018 r., poz. 2153 ze zm.),
 - 3) zawody regulowane⁸ – szkolenia, które prowadzą do uzyskania uprawnień do wykonywania zawodów regulowanych (wydanie certyfikatu jest powiązane z warunkiem wykonywania danego zawodu lub działalności zawodowej), np. doradca inwestycyjny,
 - 4) certyfikaty międzynarodowe – wydanie certyfikatu, dla którego wypracowano system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym, np. certyfikat z zakresu doradztwa finansowego, oparte na standardzie EFPA. Certyfikat

⁸ Zawód regulowany - zawód, którego wykonywanie dozwolone jest tylko po spełnieniu wymogów określonych przepisami prawnymi (np. zdanie egzaminu, ukończenie wymaganej praktyki zawodowej, uzyskanie wpisu na listę, ukończenie właściwego kształcenia czy szkolenia).

międzynarodowy jest uznawany za spełniający wymogi określone w tym dokumencie w sytuacji, gdy spełnia co najmniej jeden z warunków poniżej:

- a. jest umocowany prawnie (polskie przepisy prawne odwołują się wprost do danego certyfikatu/ egzaminu) albo
- b. został przyznany przez organizacje międzynarodowe (rządowe lub pozarządowe) albo
- c. jest umocowany prawnie w co najmniej dwóch krajach.

5) jeżeli projekt odnosi się do konkretnej kwalifikacji to beneficjent we wniosku o dofinansowanie jest zobowiązany do uzasadnienia rozpoznawalności danego certyfikatu w branży.

4. W przypadku tzw. **uprawnień stanowiskowych**⁹, za kwalifikację należy uznać uzyskanie certyfikatu potwierdzającego uprawnienia do wykonywania zawodu na danym stanowisku (np. operator koparko-ładowarki, wózka widłowego itp.) pod warunkiem, że została przeprowadzona walidacja i został wydany dokument potwierdzający prawo do wykonywania pracy na danym stanowisku (jednocześnie wydany dokument stanowi podstawę do zatrudnienia na danym stanowisku, bez którego zatrudnienie nie byłoby możliwe). Samo szkolenie i wydanie zaświadczenia o jego odbyciu, na podstawie którego osoba podejmie pracę nie może być uznane za kwalifikację.
5. Za kwalifikacje należy uznać te, które są nadawane **w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego** oraz **te nadawane przez organy władz publicznych i samorządowych**, (np.: Urząd Dozoru Technicznego). Natomiast **w zakresie pozostałych kwalifikacji ważnych dla rynku pracy, każda instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie (IP, IZ) decyduje o uznaniu danego dokumentu za potwierdzający uzyskanie kwalifikacji na podstawie powyższych przesłanek (walidacji, certyfikowania, rozpoznawalności i uznawalności w danej branży). Właściwa instytucja powinna dokonać weryfikacji uznania kwalifikacji na etapie oceny wniosku o dofinansowanie/Oferty**. W przypadku, gdy zadanie odnosi się do konkretnej kwalifikacji Oferent powinien zostać zobowiązany do dostarczenia informacji o podstawie prawnej lub innych uregulowaniach, które stanowią podstawę dla instytucji do przeprowadzenia procedury certyfikowania oraz uzasadnienie dla potwierdzenia rozpoznawalności certyfikatu w branży, w zakresie której wydane zostaną certyfikaty. Docelowym katalogiem możliwych do uzyskania w Polsce kwalifikacji będą kwalifikacje, które zostaną wpisane do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (o którym mówi ustawa *o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji*), dla których zostanie określony poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wpis kwalifikacji do ZRK będzie możliwy po spełnieniu określonych procedur (przygotowania opisu kwalifikacji, wymagań dotyczących walidacji oraz zasad zapewniania jakości).

Podrozdział 4.3 - Sposoby uzyskiwania kwalifikacji

1. Kwalifikacje nadawane w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego:

- 1) Podstawą prawną regulującą uzyskiwanie tych kwalifikacji jest:

⁹ Uprawnienia stanowiskowe – uprawnienia poświadczane formalnym dokumentem/certyfikatem, które stanowią podstawę do wykonywania danego zawodu, np. operator koparki, wózka widłowego.

- a. ustawa *Prawo oświatowe*,
- b. ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*,
- c. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019r. *w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego* (Dz. U. z 2019 r., poz. 316 ze zm.)¹⁰,
- d. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. *w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 652).

2. Kwalifikacje nadawane poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego przez organy władz publicznych i samorządów zawodowych:

- 1) do tej grupy należą kwalifikacje nadawane przez ministrów, szefów urzędów centralnych, instytutów badawczo-rozwojowych (m.in: Urząd Dozoru Technicznego, Transportowy Dozór Techniczny, Instytut Spawalnictwa, Urząd Regulacji Energetyki, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego) i innych podmiotów (np. izby rzemieślnicze, samorządy zawodowe),
- 2) podstawą prawną regulującą uzyskiwanie kwalifikacji są ustawy lub rozporządzenia, które regulują uzyskiwanie kwalifikacji zgodnie ze wspomnianymi wcześniej przesłankami (walidacja, certyfikacja),
- 3) przykładem procesu prowadzącego do uzyskania kwalifikacji jest **przygotowanie zawodowe dorosłych** realizowane przez instytucje rynku pracy. Zgodnie z ustawą *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* przygotowanie zawodowe dorosłych stanowi formę praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowaną bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Ten instrument aktywizacji musi być realizowany zgodnie z programem przygotowania zawodowego obejmującym nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej oraz zakończyć się egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie, egzaminem czeladniczym, mistrzowskim lub egzaminem sprawdzającym.

3. Kwalifikacje rynkowe

- 1) Do czasu pełnego uruchomienia Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji można wskazać przykłady kwalifikacji spoza systemów oświaty i szkolnictwa wyższego, które **mają znaczenie w określonych środowiskach działalności społecznej lub zawodowej** oraz **mają stworzony własny system walidacji i certyfikowania**. Ponadto pomimo braku regulacji ze strony państwa polskiego, **kwalifikacjami są również certyfikaty, dla których wypracowano już system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym**. Do takich kwalifikacji należą m.in.:

a. Kwalifikacje finansowe:

- Dyplomowany Pracownik Bankowy (Związek Banków Polskich),
- Specjalista ds. rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce),

¹⁰ lub odpowiednie Rozporządzenie, które będzie obowiązywało na dzień rozpoczęcia realizacji działań w projekcie.

- Certyfikat z zakresu zarządzania ryzykiem (Warszawski Instytut Bankowy),
- Certyfikat Dealera WIB/ACI Polska (Warszawski Instytut Bankowy),
- Certyfikat z zakresu controllingu bankowego (Warszawski Instytut Bankowy),
- Certyfikowany Konsultant Finansowy (Związek Banków Polskich),
- Specjalista ds. Analizy Kredytowej (Związek Banków Polskich),
- Certyfikaty z zakresu doradztwa finansowego, oparte na standardzie EFPA (European Financial Planning Association),
- Certyfikat ogólnobankowy ECB EFCB (EBTN/SSKBP) (Warszawski Instytut Bankowy).

b. Kwalifikacje zarządzania projektami:

Przykładowo: Prince2 Foundation, PRINCE2 Practitioner, PMI, PMP, PMBOK.

UWAGA: Wykazane powyżej certyfikaty i kwalifikacje stanowią jedynie przykłady i nie należy ich traktować jako zamkniętej listy.

Podrozdział 4.4 - Instytucje certyfikujące

1. **Instytucja certyfikująca** to podmiot, który uzyskał uprawnienia do certyfikowania, spełniając wymogi określone w ustawie o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* z dnia 22 grudnia 2015 r., a w okresie przejściowym także podmiot, który spełnia podstawowe wymogi określone w ustawie. Instytucjami certyfikującymi mogą być uczelnie, szkoły, okręgowe komisje egzaminacyjne, instytucje szkoleniowe, stowarzyszenia zawodowe lub organy administracji publicznej.
2. Instytucje certyfikujące mogą samodzielnie przeprowadzać walidację (w takiej sytuacji procesy walidacji i certyfikacji muszą być odpowiednio rozdzielone). Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* instytucje certyfikujące mogą przekazywać ją do instytucji walidujących, np. centrów egzaminacyjnych, instytucji szkoleniowych, które posiadają stosowne akredytacje czy też szkół.
3. W przypadku upoważnienia instytucji walidującej do przeprowadzenia walidacji odpowiedzialność za prawidłowo przeprowadzany proces spoczywa na instytucji certyfikującej.
4. W projektach realizowanych ze środków EFS można wykazywać wyłącznie kwalifikacje, których jakość gwarantują odpowiednie procedury i nadzór sprawowany przez konkretny podmiot. Aby zapewnić jakość walidacji i certyfikowania instytucje certyfikujące objęte są co najmniej systemem wewnętrznego zapewniania jakości (art. 50. ust. 2 ustawy o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji*). Zapewnienie jakości procesu walidacji efektów uczenia się jest kluczowe, jeśli wydany dokument ma stanowić wiarygodne poświadczenie uzyskanych kwalifikacji.
5. **Przykłady instytucji pełniących role instytucji certyfikujących dla różnych kwalifikacji:**

Nazwa kwalifikacji	INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA
Kwalifikacje ze szkolnictwa zawodowego	Okręgowe Komisje Egzaminacyjne
Kwalifikacje rzemieślnicze	Izby rzemieślnicze (egzaminy przeprowadzają

	komisje egzaminacyjne przy izbach rzemieślniczych)
Kwalifikacje w zakresie umiejętności komputerowych (zgodne z ramą kompetencji informatycznych i informacyjnych (Digital Competence Framework), DIGCOMP (np. ECDL)	Polskie Towarzystwo Informatyczne (Egzaminy przeprowadzają Centra Egzaminacyjne akredytowane przez PTI)
Licencje lotnicze	Urząd Lotnictwa Cywilnego
Kwalifikacje w sektorze bankowym i finansowym	Warszawski Instytut Bankowości
Uprawnienia budowlane	Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa
Uprawnienia budowlane w telekomunikacji	Stowarzyszenie Budowniczych Telekomunikacji
Specjalizacje lekarskie	Centrum Egzaminów Medycznych
Dyplomowany księgowy	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (Egzaminy przeprowadzają Oddziały Okręgowe Stowarzyszenia Księgowych w Polsce)
Trener Organizacji Pozarządowych	Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych
Prawo jazdy (wszystkie kategorie)	Starosta powiatu/Prezydent miasta (Egzaminy przeprowadza Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego)
Obsługa i konserwacja urządzeń technicznych	Urząd Dozoru Technicznego Transportowy Dozór Techniczny
Instalator mikro- i małych instalacji OZE	Urząd Dozoru Technicznego
Eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci energetycznych	Urząd Regulacji Energetyki
Spawacz	Instytut Spawalnictwa Urząd Dozoru Technicznego, Polski Rejestr Statków
Rzecznik patentowy	Samorząd Rzeczników Patentowych
Adwokat	Samorząd Adwokacki
Marynarz	Urząd Morski
Inspektor dozoru jądrowego	Państwowa Agencja Atomistyki
Biegły rewident	Krajowa Izba Biegłych Rewidentów
Logistyk	Krajowa Organizacja Certyfikująca Europejskiego Towarzystwa Logistycznego (Egzaminy przeprowadza Instytut Logistyki i Magazynowania)
Operator wózka widłowego	Urząd Dozoru Technicznego lub Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego

Agent ubezpieczeń	Komisja Nadzoru Finansowego (Egzaminy przeprowadza Zakład Ubezpieczeń)
Uprawnienie tankowania gazu LPG na stacjach paliw	Transportowy Dozór Techniczny
Tłumacz przysięgły	Minister Sprawiedliwości (Egzaminy przeprowadza Państwowa Komisja Egzaminacyjna)
Barman	Stowarzyszenie Polskich Barmanów
Operator żurawi wieżowych	Urząd Dozoru Technicznego
Operator urządzeń transportu bliskiego – podesty ruchome przejezdne	Urząd Dozoru Technicznego
Uprawnienie do wykonywania zawodu Siostry PCK	Polski Czerwony Krzyż
Elektryk	Urzędu Regulacji Energetyki
Palacz kotłów CO	Urzędu Regulacji Energetyki

6. Informacje nt. instytucji certyfikujących osoby, akredytowanych przez Polskie Centrum Akredytacji, można znaleźć na stronie internetowej www.pca.gov.pl (zakładka: akredytowane podmioty/jednostki certyfikujące osoby). Wykaz akredytowanych jednostek certyfikujących znajduje się również na stronie Rady Głównej Instytutów Badawczych (zakładka: Laboratoria Akredytowane/Wykaz akredytowanych jednostek certyfikujących).

Podrozdział 4.5 – Nabywanie kompetencji

1. **Kompetencje** to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji. Wykazywać należy wyłącznie kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. Fakt nabycia kompetencji odbywa się w oparciu o jednolite kryteria wypracowane na poziomie krajowym w ramach następujących etapów:
 - 1) **ETAP I – Zakres** – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie/Ofercie grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,
 - 2) **ETAP II – Wzorzec** – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,
 - 3) **ETAP III – Ocena** – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,
 - 4) **ETAP IV – Porównanie** – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

3. **Nabyte kompetencje muszą być potwierdzone odpowiednimi dokumentami** i każdorazowo będą weryfikowane poprzez odpowiednie sprawdzenia przyswojonej wiedzy i umiejętności. Warunkiem nabycia kompetencji jest zrealizowanie wszystkich etapów nabycia kompetencji (zestaw efektów uczenia się).

UWAGA: Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie projektu/Oferent w Ofercie musi opisać standard wymagań (efekty uczenia się, które osiągną uczestnicy szkolenia) i sposób weryfikacji nabycia kompetencji (egzamin zewnętrzny, test, rozmowa oceniająca, etc.).